

Destinační management Hradecko Hradecko Destination Management

Gočárova 1225, 500 02 Hradec Králové
Tel./Phone: +420 495 534 482, www.hradecko.eu

- Hradec Králové** ■ www.hradeckralove.org, www.ic-hk.cz
- Chlum** ■ www.chlum1866.cz, www.opz1866.cz
- Všestary** ■ www.vsestary-obec.cz, www.archeoparkvsestary.cz
- Nechanice** ■ www.nechanice.cz, www.hradekunehanic.cz
- Chlumec nad Cidlinou** ■ www.chlumecnc.cz, www.kinsky-dal-borgo.cz
- Smířice** ■ www.smirice.cz, www.kaple.smirice.cz
- Třebechovice pod Orebem** ■ www.trebechovice.cz, www.trebechovicko.cz
- Krňovice** ■ www.krnovice.cz

© Vydala Hradecká kulturní a vzdělávací společnost, s.r.o. v roce 2011.

Spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj.
Co-financed by the European Union, using the European Regional Development Fund.

Archeopark pravěku ve Všestarech

Archeopark pravěku ve Všestarech bude vybudován na místě současné tzv. „pravěké vesnice“, Centra experimentální archeologie. To je od roku 2000 otevřeno školním exkurzím, veřejnosti do roku 2010 pouze v letním období (červenec - srpen, jarní a podzimní víkendy). „Pravěká vesnice“ byla postavena díky praxi studentů vedených pedagogy Katedry archeologie Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové. Archeopark pravěku od jeho počátku podporuje obec Všestary, která k jeho realizaci poskytla pozemky. Odborné zázemí zajišťuje Katedra archeologie Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové.

Co uvidíte v Archeoparku?

Plánovaný Archeopark Všestary zahrnuje stávající Centrum experimentální archeologie Všestary (CEA) - „pravěkou vesnici“, rozšířené o novou budovu s velkou stálou expozicí pravěku a o další nové objekty včetně parkoviště s přístupovou cestou. Součástí bude cyklotrasa z Hradce Králové s naučnými tabulemi na místních významných archeologických lokalitách. Centrem Archeoparku bude nová budova stálé expozice pravěku. Severní polovina budovy je plánovaná pro samotnou expozici rozdělenou do dvou částí umístěných v přízemí a v prvním patře. Kromě toho bude v přízemí objektu pro návštěvníky Archeoparku promítací sál, recepce s prodejem suvenýrů a občerstvení. V jižní polovině budovy je v prvním patře umístěna zasedací místnost a dílna pro experimentální činnosti a také dvě malé místnosti pro případné ubytování účastníků odborných seminářů a workshopů.

Budoucí Archeopark budou tedy tvořit tyto části:

1. Stávající „pravěká vesnice“ jako muzeum v přírodě, rozšířená o neolitický a eneolitický dům. Součástí je již existující rekonstruovaný pohřební areál
2. V těsné blízkosti stojí budova expozice pravěku s výhledem z expozice přímo do „pravěké vesnice“.
3. Zastřešená ukázka objektů archeologického výzkumu sloužící jako místo tzv. zážitkové archeologie pro návštěvníky a výuku studentů archeologie
4. Sklad archeologického materiálu pro výstavu ve stálé expozici pravěku
5. Archeologická cyklotrasa se šesti zastaveními na trase z Hradce Králové (nábreží Labe) do Všestary a zpět přes významné archeologické lokality

Co nabízí Archeopark?

Metody tzv. živé archeologie, jsou odvozené od osobního kontaktu mezi návštěvníkem a průvodcem. Hlavním prostředkem prezentace archeologie je názornost. Zásadní při realizaci projektu je spojení kryté expozice s výstavním sálem a projekčním sálem s prostory pro trojrozměrné modely a dvojrozměrné texty s obrazy. Expozice je v podobě tří podlaží zcela unikátně rozdělena na podzemní, povrchovou a nebeskou část světa prehistorických lidí. Toto dělení navíc představuje metody archeologovy práce: památky ukryté pod zemí - rekonstrukce objektů na povrchu terénu - pohled letecké archeologie.

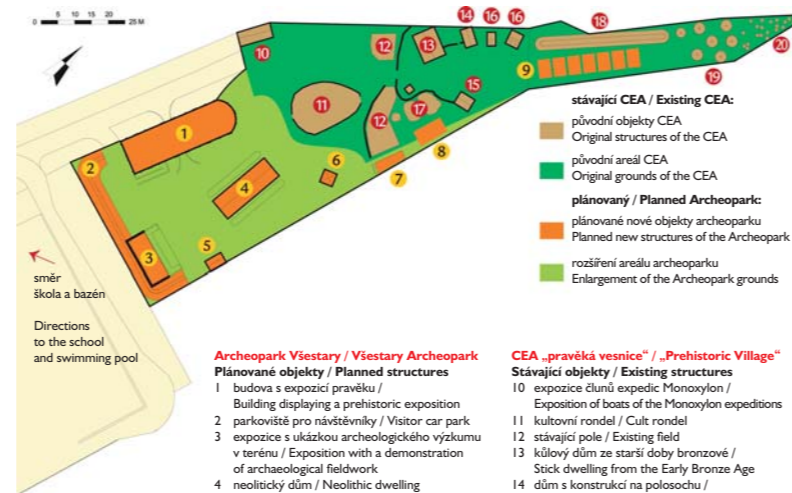
Archeopark pravěku nyní a od roku 2013

Stavba areálu Archeoparku proběhne od léta 2011 do podzimu 2012. Otevření areálu veřejnosti se plánuje na počátek roku 2013. Z důvodu výstavby Archeoparku od roku 2011 do konce roku 2012 nebude areál CEA otevřen veřejnosti. Jedinou akcí pro veřejnost zůstanou tzv. Dny živé archeologie, konané tradičně každoročně každý druhý víkend v květnu, a předem objednané školní exkurze. Více aktuálních informací o průběhu realizace projektu i samotné výstavby areálu i informace o budoucím provozu zájemci najdou na webových stránkách www.archeoparkvsestary.cz. „Archeopark pravěku ve Všestarech“ je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod v rámci výzvy na podporu cestovního ruchu.

Komu je Archeopark určen?

Archeopark je určen pro širokou veřejnost, rodiny s dětmi, turistům i zájemcům o archeologii. Mezi časté návštěvníky patří žáci základních a středních škol regionu Královéhradeckého nebo sousedních krajů.

www.archeoparkvsestary.cz

Všestary Prehistoric Archeopark

The Všestary Prehistoric Archeopark will be built on the site of the existing „Prehistoric Village“ - Centre of Experimental Archaeology. This area has been open for school excursions since 2000 and it was open for the general public until 2010, but only in the summer period (July - August, Spring and Autumn weekends). The „Prehistoric Village“ was installed thanks to the practical training of students led by teachers from the Department of Archaeology of the Faculty of Arts of Hradec Králové University. From its very beginnings the Prehistoric Archeopark has been supported by the municipality of Všestary, which provided plots for its implementation. Expert services are rendered by the Department of Archaeology of the Faculty of Arts of Hradec Králové University.

What You Can See in the Archeopark

The planned Všestary Archeopark will cover the existing Centre of Experimental Archaeology Všestary (CEA) - „Prehistoric Village“, enlarged with a new building displaying a large permanent prehistoric exposition and other new sites including a car park and an access road. Moreover, it will include a cycleway from Hradec Králové with informational boards placed at significant archaeological localities. The centre of the Archeopark will be the new building housing the permanent prehistoric exposition. The northern part of the building is planned to contain a separate exposition, divided into two parts, located on the ground and first floors. In addition, on the ground floor there will be a projection hall for the Archeopark visitors, as well as a reception desk with sales of souvenirs and refreshments. The first floor in the southern half of the building will hold a conference hall and a workshop for experimental activities as well as two small rooms which may serve for the possible accommodation of seminar and workshop participants.

The Future Archeopark Will Consist of the Following Parts:

1. The existing „Prehistoric Village“ as an open-air museum, enlarged with the Neolithic and Eneolithic dwellings, plus the existing reconstructed burial grounds.
2. The nearby standing building displaying a prehistoric exposition with a direct view into the „Prehistoric Village“.
3. The sheltered demonstration area of archaeological fieldwork serving as the place of the so-called „experience archaeology“ for visitors and also for teaching archaeology students.
4. The store of archaeological materials for exhibitions in the permanent prehistoric exposition.
5. The Archaeological cycleway with six stops on the route from Hradec Králové (Elbe embankment) to Všestary and back visiting significant archaeological localities.

What You Can Expect in the Archeopark

The so-called „live archaeology“ methods are based on personal contact between a visitor and the guide. The main tool used in the presentation of archaeology is illustration; therefore the key principle of the project implementation is the interconnection of the indoor exposition with the exhibition hall and the projection hall with premises for 3D models and 2D texts with paintings. The three storeys of the exposition are uniquely divided into the underground, surface and celestial spheres of the world of prehistoric folk. Moreover, this division also reflects the work methods of archaeologists: relics hidden underground - reconstruction of artefacts on the surface - archaeological sites as detected from the sky.

Prehistoric Archeopark Today and from 2013

The construction of the Archeopark grounds will take place from the summer of 2011 to the autumn of 2012. The opening of the park to the public is planned for the beginning of 2013. For the reason of the construction of the Archeopark the CEA grounds will not be open to the public from 2011 to the end of 2012. However, the public will be able to attend the „Days of Live Archaeology“, traditionally held on the second weekend in May every year and school excursions booked in advance may also take place. More current information about the progress of the project implementation as well as the actual construction of the grounds and information about future services can be found at www.archeoparkvsestary.cz. The Všestary Prehistoric Archeopark is co-financed by the European Union through the Regional Operational Programme - NUTS II Northeast within the projects to support tourism.

Who the Archeopark Is Aimed at

The Archeopark is aimed at the general public, families with children, tourists as well as archaeology enthusiasts. The centre is frequently visited by pupils from basic and secondary schools of the Královéhradecký Region or neighbouring districts.

... správný cíl Vaší cesty
... right target of your journey

HRADEC KRÁLOVÉ
CHLUM
VŠESTARY
NECHANICE
CHLUMEC NAD CIDLINOU
SMÍŘICE
TŘEBECHOVICE POD OREBEM
KRŇOVICE

Archeopark
Pravěká vesnice
Archeopark
Prehistoric settlement

Obec Všestary

Území obce Všestary je tvořeno místními částmi Bříza, Chlum, Lípa, Rosnice, Rozběřice a Všestary.

Historie obce

Osada Všestary byla založena při potoce Meloune a staré obchodní cestě, která Hradec Králové spojovala s Hořicemi a Jičínem. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1360.

Na území dnešní obce Všestary bydleli lidé již v době předhistorické, jak dokazují předhistorické památky zde nalezené:

■ Všestary byly osídleny již v mladší době bronzové, o čemž svědčí objevené popelnicové pohřebiště slezského rázu.

■ Lípa byla osídlena již v mladší době kamenné. Navědčují tomu hlavně nálezy kamenných nástrojů u dvora Gabrielína nad obcí Lípa.

■ Chlum byl osídlen již v době předhistorické. Četné nálezy z mladší doby kamenné a doby bronzové na území obce nebo v jejím okolí jsou uloženy ve Východočeském muzeu v Hradci Králové.

■ V Bříze bylo nalezeno kamenné dláto a vrтанá kamenná sekyrka, nástroje jsou uloženy ve vídeňském muzeu.

■ Na pozemcích v blízkosti obce Rosnice byly nalezeny pravěké nástroje, nádoby a střepy pravěkých nádob, nálezy jsou uloženy ve Východočeském muzeu v Hradci Králové.

Současnost

V současné době žije v obci 1654 obyvatel. Výměra obce včetně místních částí činí 1 619 ha. Mezi hlavní pamětihodnosti patří Kostel Nejsvětější Trojice ve Všestarech (založen v roce 1384, současná budova je z let 1842-43) nebo Kostel Proměnění Páně ze 14. století na Chlumu. Obě kostely jsou nemovitými kulturními památkami. V rámci všech místních částí se nachází další nemovité kulturní památky např. tzv. Žížkův stůl v Rosnicích, pomník Detschemeistra v Rozběřicích, pruský hřbitov na Chlumu, Fürstenberský kříž a Ossarium na Lípě nebo Mauzoleum na Lípě. Na území místní části Lípa se nachází vyhlídková věž (rozhledna na kopci Chlum), Muzeum války 1866 na Chlumu a Areál bojiště bitvy 1866 u Hradce Králové, na kterém jsou rozmístěny více než čtyři stovky pomníků, individuálních i hromadných hrobů, z nichž nejvýznamnější jsou přístupné po značených turistických a cyklistických trasách i po speciálních naučných stezkách.

Dopravní dostupnost - kde nás najdete?

Obec Všestary se nachází v těsné blízkosti Hradce Králové, leží při výhledově Hradec Králové - Jičín. Místo je dostupné vlakem i autobusem. Severovýchodní směr od Hradce Králové je tradičně vnímán jako kulturní výletní místo díky památníku a naučné stezce války 1866 na Chlumu. Z pohledu atraktivity archeologických nálezů jde o výjimečné místo známé svým osídlením ve všech etapách pravěku. Tato část bude prezentována také díky archeologické naučné stezce a archeocyklotrasě.

Archeologická naučná stezka a archeocyklotrasa

Součástí Archeoparku a prezentace archeologie v regionu je archeologická naučná stezka (okruh č. 1) a archeologická cyklotrasa (okruh č. 2): **Okruh č. 1** vede přes významné archeologické lokality položené na terase řeky Labe. Měří 31,5 km a vede po rovinnatém terénu vhodném pro silniční i horská kola. Je podpořen v rámci projektu Živá archeologie spolufinancovaného EU prostřednictvím Evropského sociálního fondu.

Zastávky pravěké archeologické naučné stezky - okruh č. 1

- Hradec Králové** - u kamenného mostu;
- Plotiště nad Labem, kostel**;
- Plotiště nad Labem, u cihelny**;
- Předměříce nad Labem, křižovatka u zemědělského družstva**;
- Lochenice**,
- Skalička**,
- Smiřice**,
- Holohlavy**,
- Chloumek** - 8. Chloumek - 9. Chloumek - 10. mezi Habřinou a Rodovem,
- mezi Habřinou a Rodovem**,
- Neděliště**,
- Výchled na Chlum**,
- Rozběřice**,
- Všestary - Archeopark**

Okruh č. 2 vede návštěvníka kratší trasou od návrší starého Hradce Králové přes významné archeologické lokality přímým směrem do Archeoparku pravěku ve Všestarech. Tato cykloturistická stezka mapuje nejen nejstarší historii regionu a jednotlivých lokalit, ale také podává komplexní přehled o životě lidí v jejich nejstarších dějinách. Cyklotrasa měří 12 km a vede po zpevněných cestách v mírně kopcovitém terénu. Značení trasy je součástí projektu Archeopark pravěku ve Všestarech spolufinancovaného EU v rámci ROP NUTS II SV.

Zastávky archeologické cyklotrasy - okruh č. 2

- Hradec Králové** - u Regiocentra Nový pivovar, sídlo Krajského řádu KHK **téma:** paleolit, mamut
- Svobodné Dvory** - u zemědělského družstva, **téma:** eneolit, mladší doba bronzová, raný středověk
- Chaloupky** **téma:** slovanské hroby
- Rosnice** - budova autobusové zastávky **téma:** kostrové hroby ZP, keltské hroby, měděná sekyrka
- Všestary - Archeopark** **téma:** Archeopark

Tipy na další výlet

Krytý bazén v obci Všestary

Bezbariérový areál nabízí krytý bazén o rozměrech 17x7,5 metru a s hloubkou od 0,9 do 1,8 metru, dále saunu a odpočívárnu. K dispozici jsou zde i doplňkové služby jako občerstvení, kadeřnictví, masáže a zábaly nebo lavecká školička, stejně jako možnost ubytování přímo v areálu.

Více informací na webových stránkách:

<http://sites.google.com/site/bazensaunaubytovanivsestary/>.

Village of Všestary

The village of Všestary consists of the localities: Bříza, Chlum, Lípa, Rosnice, Rozběřice and Všestary.

Village History

The settlement of Všestary was founded near the Meloune brook on the old trade route, connecting Hradec Králové with Hořice and Jičín. The first written record of the village dates back to 1360.

The area of today's Všestary was inhabited in prehistoric times as is confirmed by the prehistoric relics found here:

■ A settlement is believed to have existed in Všestary in the Late Bronze Age; this theory is supported by the discovery of a burial site of the Silesian-type Urnfield culture.

■ The locality of Lípa was inhabited in the Neolithic period. This is proven mainly by the finds of stone tools near the Gabrielín Farmstead above the village of Lípa.

■ Likewise, a settlement in Chlum is known to have existed in prehistoric times, this fact is confirmed by the frequent finds from the Neolithic period and Bronze Age in the territory of the village and its vicinity, now displayed in the Museum of Eastern Bohemia in Hradec Králové.

■ Artefacts discovered in Bříza, i.e. a stone chisel and a drilled stone axe, are now housed in the Vienna Museum.

■ Prehistoric tools, dishes and fragments of prehistoric containers were found in the plots near the locality of Rosnice and are kept in the Museum of Eastern Bohemia in Hradec Králové.

Present Day

Today, the village has 1654 inhabitants and its area including the adjoining localities amounts to 1,619 ha. As to its main historical sites, one may admire the Church of the Holy Trinity in Všestary (founded in 1384, the contemporary building dates back to 1842-43) or the 14th century Church of the Transfiguration at Chlum. Both churches represent immovable cultural heritage. Some other sites of cultural heritage are situated in different Všestary localities, e.g. Žížka's Table in Rosnice, Detschemeister's Monument in Rozběřice, Prussian Cemetery at Chlum, Fürstenbersk Cross and Ossuary in Lípa and the Lípa Mausoleum. An observation tower (viewing tower on Chlum Hill) is situated in the territory of the Lípa locality, as well as the Museum of the 1866 War in Chlum and the 1866 Battlefield Grounds near Hradec Králové, where more than four hundred monuments as well as individual and mass graves can be found. The most important of these are accessible via the marked tourist paths or cycleways and special education trails.

Transport Accessibility - Where You Can Find Us

The village of Všestary is situated in the close vicinity of Hradec Králové, and is located near the Hradec Králové - Jičín main road. It is accessible by bus and train.

The north-eastern direction from Hradec Králové is traditionally viewed as a destination for cultural trips thanks to the 1866 Battle of Chlum memorial site and education trail. From the point of view of the attractiveness of the archaeological finds, it is a unique place with settlements running throughout all of the prehistoric periods. These facts will also be presented by means of the archaeological education trail and archaeological cycleway.

Archaeological Education Trail and Archaeological Cycleway

The Archaeological Education Trail (Circuit No. 1) and Archaeological Cycleway (Circuit No. 2) focus on the presentation of regional archaeology and are a part of the "Archeopark":

Circuit No. 1 leads through significant archaeological localities situated on the River Elbe terrace. It is 31.5 km long and runs along a flat terrain suitable for road and mountain bikes. It has been supported within the Live Archaeology project, co-financed by the EU via the European Social Fund.

Stops on the Prehistoric Archaeological Education Trail - Circuit No. 1

- Hradec Králové** - at the stone bridge;
- Plotiště nad Labem, church**;
- Plotiště nad Labem, at the brick plant**;
- Předměříce nad Labem, the crossroads at the agricultural co-operative**;
- Lochenice**,
- Skalička**,
- Smiřice**,
- Holohlavy**,
- Chloumek**,
- between Habřina and Rodov**,
- Neděliště**,
- View of Chlum**
- Rozběřice**,
- Všestary - Archeopark**

Circuit No. 2 takes visitors along the shorter route from the hillock of old Hradec Králové through significant archaeological localities directly to the Všestary Prehistoric Archeopark. This cycleway not only maps out the oldest history of the region and individual sites, but also provides an insight into the life of the people in those ancient times. The cycleway is 12 km long and runs along hard-surface paths in a slightly undulating terrain. The route marking is a part of the Všestary Prehistoric Archeopark project, co-financed by the EU within ROP NUTS II Northeast.

Stops on the Archaeological Cycleway - Circuit No. 2

- Hradec Králové** - at the New Brewery Regional Centre, seat of the KHK Regional Office **Topic:** Eneolithic Age, Late Bronze Age, Early Middle Ages
- Svobodné Dvory** - behind the road towards Hradec centre, **Topic:** inhumation graves ZP, Celtic graves, copper axe folk, Celtic burial ground, Únětice culture, a settlement from Roman times
- Svobodné Dvory** - at the agricultural co-operative, **Topic:** Palaeolithic Era, mammoths
- Chaloupky** **Topic:** Slavonic graves
- Rosnice** - the bus stop building **Topic:** graves of the Bell Beaker folk, Celtic burial ground, Únětice culture, a settlement from Roman times
- Všestary - Archeopark** **Topic:** Archeopark

Tips for More Trips

Indoor Swimming Pool in Všestary

The barrier-free grounds of the leisure centre offer a 17x7.5 metre indoor swimming pool with a depth ranging from 0.9 to 1.8 metres, as well as a sauna and a rest-room. Additional services are available such as refreshments, hairdresser's, massage and wraps, swimming courses for children and the accommodation facilities directly in the centre.

For more information see the website:

<http://sites.google.com/site/bazensaunaubytovanivsestary/>.